

OPMARS VAN STAATSFONDSEN IN DE WERELD

Volgens het laatste *Sovereign Wealth Funds Report* uit Madrid hebben de staatsinvesteringsfondsen gezamenlijk het duizelingwekkende bedrag van 10 biljoen dollar (dat is een 1 met 13 nullen) aan activa onder beheer. Staatsfondsen zijn volgens onderzoekers actiever dan ooit. In 2021 verdrievoudigden zij het aantal deals ten opzichte van het jaar ervoor. De directe investeringen in ontwikkelde economieën werden ook drie keer zo groot als in 2020. De VS is daarbij het meest geliefd.

De steenrijke olie- en gas-exporterende Golfstaten hebben allemaal grote staatsfondsen. Saoedi-Arabië heeft het Public Investment Fund (PIF) en Abu Dhabi heeft drie investeringsfondsen. In Dubai is er de Investment Corporation of Dubai en in Koeweit de Kuwait Investment Authority, ook bekend van de grote belangen in Duitsland. China heeft overigens het grootste staatsinvesteringsfonds met 1350 miljard dollar aan vermogen, gevolgd door het Noorse staatsfonds en de Abu Dhabi Investment Authority.

ACTIEFST

In de huidige onrustige tijd zitten staatsfondsen niet stil. Samen met de Singaporese fondsen Temasek en GIC en Mubadala, het staatsinvesteringsfonds van het emiraat Abu Dhabi, behoorde QIA het afgelopen jaar tot de actiefste staatsfondsen, aldus het laatste *Sovereign Wealth Funds Report* van Javier Capapé Aguilar van de IE University in Madrid.

Makkelijk is het niet om deze gegevens te vergaren; dit soort fondsen is nooit scheutig met informatie. QIA publiceert zelf geen lijst met bezittingen. Het beperkt zich het liefst tot de plichtmatige uitspraak op de website dat het fonds “het welzijn van toekomstige generaties veiligstelt” met “verantwoorde investeringen op lange termijn”.

Maar de grotere belangen moeten in het Westen worden gemeld bij toezichthouders. Zo kunnen geïnteresseerden toch een kijkje in de Arabische keuken nemen. Sinds de Russische inval in Oekraïne is Europa argwanend over de belangen van autocratische regimes in kritieke infrastructuur en sleutelbedrijven. De Duitse gasinfrastructuur was deels verkocht aan de Russen, en dat bleek Duitsland chantabel te maken in de oorlog.

Ook zijn er zorgen over China. Een Duits sleutelbedrijf als Mercedes-Benz heeft sinds de jaren zeventig het staatsfonds van Koeweit aan boord, maar sinds enkele jaren zijn Chinese bedrijven de grootste aandeelhouders. Inmiddels worden dit soort deelnemingen onder het vergrootglas gelegd.

“Er is een groeiende bezorgdheid in de Europese landen over staatsinvesteerdens”, zegt onderzoeker Capapé Aguilar. “Maar de vrees gaat nu nog vooral uit naar Chinese investeringen en dan met name in strategische sectoren zoals defensie, energie, technologie en telecom.”

VOOR DE ONTDEKKING VAN OLIE EN GAS WAS QATAR EEN LAND VAN VISSERS EN PARELDUIKERS

stapte onlangs samen met Elon Musk in Twitter. De Amerikaanse president Joe Biden zei prompt dat de autoriteiten de medefinanciers van Musk in kaart zouden moeten brengen. Het fonds uit Qatar heeft samen met de Russische staat ook belangen in de Russische oliemaatschappij Rosneft en de Russische bank VTB.

Ook in West-Europa is QIA actief. In oktober maakte het nog bekend 2,4 miljard euro te investeren in de groene strategie van de Duitse energiereus RWE. Dat gebeurt via een obligatie die omgezet kan worden in 9 procent van het aandelenkapitaal. Qatar heeft ook belangen in Siemens, Volkswagen en Porsche, Deutsche Bank en vaccinproducent CureVac

uit Tübingen.

Ook koesteren de Qatarezen hun trofeeën in het vastgoed. In Londen zijn ze eigenaar van de wolkenkrabber The Shard en in New York deels van het Empire State Building.

Voor de ontdekking van olie en gas was Qatar een weinig betekenisvol land van vissers en parelduikers. Daarna is het hard gegaan. Met de wereldwijd gespreide beleggingen die zijn aangekocht met de torenhoge olie- en gasinkomsten heeft de koninklijke Al Thani-familie inmiddels met het staatsfonds een beheerd vermogen van ruim 450 miljard dollar opgebouwd, aldus cijfers van het Amerikaanse Sovereign Wealth Fund Institute.

